„ЗАСТАВА“ излази редовно средом, петком и недељом на целом табаку а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин.
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 46. У Новом Саду у уторак 25. марта (6. априла) 1886. ГОДИНА XXI.

СПОМЕНИК
ДРУ ЈОВАНУ СУБОТИЋУ.

Народе српски!

Умукла су звона. Склопио се гроб. У средини твојој нема више дичног ти старине, увенчаног песника и књижевника твог, дра Јована Суботића...

Чују се уздаси. Чује се песма туговanка у народу нам. Народ посвуда чини му души споменe. Још једнако откуцавају тужна звона са светих храмова наших, тај гласни одјек срца народног.

Народ га је прославио. Народ га је у срцу свом записао. Ето Суботићу споменика вечитог!

Па ипак — земунска српска општина мисли, да народ наш не ће, не сме при томе остати. Општина ова тако себи замишља, па ту своју замисао ево хоће и народу да прикаже.

У данашњем веку гола материјализма, када овај прети да свуда овлада, општина ова сматра: е је баш нужно, да се даде и видљива знака о томе, како се високо цени и уздиже: знање, умна и морална тековина.

Гроб суботићев за сад обележава цигло црни крст дрвени.

Па смеш ли, народе српски, пустити, да већ данас сутра и тај крстић зуб времена уништи; па да већ синови наши дру Јовану Суботићу ни гроба не нађу?

Не — никако!

У седници својој од 23. јануара о. г. изабрала је српска црквена општина земунска одбор овај, коме је ставила у дужност: да у име њено изда овај позив на народ наш, те да отпочне скупљањем прилога за што достојнији споменик заслужном мужу српском, дру Јовану Суботићу. Гледе места и каквоће споменика, да се реши после, када се види успех.

Запитаће можда когод: а са чега општина земунска сматра себе позваном, да она гледе споменика суботићевог иницијативу у своје руке узме? Ево са чега, ево зашто.

Покојни др. Јован Суботић био је до краја свога њезин суграђанини; он јој је до смрти своје председавао; с њиме се она кроз двадесет година на нашим народно-црквеним саборима као са послаником својим поносила; најзад, велики покојник у Земуну вечни санак борави, па ће му онда ту и први споменик битисати до полетка.

Међу тим општина ова очекује, шта више, моли наша вредна књижевничка друштва, да јој у подузећу том саветом на руци буду. Сви знамо све. Сви можемо све

Општина ова узима дакле радо на пле ћа своја ту, и тужну и мучну, извршилачку дужност; прво. да се колико може одужи покојнику; друго, и да осветла образ свој пред светом, који би с правом најпре њојзи замерити могао.

Али она не може сама; не може — а и не мисли да се сама одужује, јер је рада, а и треба да оваки чин пијетета узме на се вид општенародни. Та Суботић је син народа српског. У прсима његовим куцало је племенито срце једино за народ свој, који је он тако жарко љубио. Песма: „Ја сам Србин српски син —“ првенче је његово.

Земунска српска црквена општина унапред је дакле убеђена, да ће за ту намеру своју наћи свуда и код сваког искреног родољуба само одобравања, живе и усталачке потпоре; те охрабрена тиме, ево пристојно позива све друге своје, па учена, књижевна и певачка друштва наша, заводе разне и сваког појединог честитог члана народа нашег: да по могућству похите одбору овом са прилозима својим у новцу, а за споменик покојном увенчаном песнику и књижевнику нашем, дру Јовану Суботићу.

Примедба. Прилоге ваља упућивати на благајника одбора овог, на: Госп. Ђорђа Ст. Петковића-Рапавца у Земуну, који ће одма сваком пошиљачу признаницом одговорити; о чему ће после и јавна рачуна бити.

Сувишно би било, да смо овде ма у кратким цртама насликали и заслуге суботићеве, како оне на књижевном, тако и оне на политичном пољу. Зар то није сада посве излишно? Сваком је Србину знано, кога је српски народ дру Јовану Суботићу изгубио. Сваки ће Србин хтети да му подигнемо видљиви споменик, који ће бити доказ, да народ високо цени и уздиже врлину, знање и у опште сваку умну и моралну тековину својих синова трудбеника.

И тако, узимајући потписани одбор ту Велику част, да у име земунске српске црквн. општине апелује на тебе, народе српски, моли сваког поштованог сународника свога, да нам свима при делу овом општа девиза буде: Дижимо споменик дру Јовану Суботићу и изван срца народног, јер баш то иште прави интерес нашег маленог народа!

Земун, 15. марта 1885.

У име српске православне црквн. општине земунске
Одбор за споменик дру Јовану Суботићу:

Секретар: Алекс. Кузмановић, Председник: Игња Василијевић,

Чланови одбора:
Стеван П. Марковић,
Панта Варјактаровић.
Др. Т. Недељковић.
Ђорђе Ст. Петровић,
благајник.

ШТА ЈЕ БИЛО У СРБИЈИ?

Ново Ристићево министарство умрло је још пре крштења. Није дочекало ни да га уведу у политички протокол, да га огласе у званичним новинама, а већ га нема.

Но не може се ни то рећи да није постојало. Краљ је примио нову министарску листу, нови министри били су у двору да му учине подворење, после тога одоше у звања да се представе, а примали су честитке припремљена им је бакљада. Што наименовање није званично потписано, то је мало коме упало у очи. У четвртак рекоше, да ће то бити у петак, у петак рекоше, да краљ у петак не радо започиње ма шта главније у суботу рекоше да чека на недељу. Но није ни дошло до недеље, јер већ у суботу у вече дао је Ристић оставку и краљ је поверио своме љубимцу и пријатељу, Гарашанину, да састави министарство.

Наш београдски дописник: Ј.“ био је можда једини, који је добро схватио ову министарску кризу. Он нам је на почетку прошле недеље јавио, да је краљ примио листу новог министарства, али да ту листу неће пре потписати, док се не договори са својим пријатељима „са стране“ и док му они то не одобре. У допису из Београда, који је писан у петак у вече, а штампан у 45. броју „Заставе“, рекао је наш дописник од речи до речи ово:

. . . „Па поред свега тога, и ма да је та листа ево већ два дана у краљевским рукама, краљ је није још коначно примио. Ја сам вам брзојавио да је то с тога, што чека на мишљење „са стране“, јер он без тог мишљења и савета као да не може ништа учинити. У овај пар још краљ није рекао последњу реч, ма да овде у опште држе, да ће се састав новог Ристићевог кабинета потврдити. Но какво је код нас стање, може се још десити свашта.“

И то предсказано „свашта,“ десило се одиста. Ми наилазимо на разна тумачења зашто се то „свашта“ збило, а знамо унапред, да ће се ово дана тај чин тумачити на свакојаки начин. Ми са своје стране поклањамо пуно поверење нашем дописнику, јер нам је он унапред јавио, да се сви они варају, који држе ствар као свршену. Он нам је предсказао да се може још свашта десити, а то зато, што краљ чека на мишљење својих пријатеља са стране. Кад је то мишлење „са стране“ неповољно испало по Ристића, онда је дабогме лако било створити узрок, да се склопљена погодба с Ристићем — разбије.

Е па доћи ће дакле без сваке сумње и опет напредњаци! Ми знамо, да ће ова вест млогог пријатеља Србије зачудити снуждити и огорчити, но право да кажемо, ми се тој вести нити чудимо, нит нас она дира, нит узбуђује. Ми смо се са своје стране већ давно помирили с мишљу, да парламентарног излаза из ове српске несреће — нема.

Па и кад слушаемо онако поуздано да ће Ристић доћи, не веровaемо ни најмање, да ће он моћи ичег уставног учинити. Ристић нема већине у народу, и он је могао учинити двоје. Или да се приближи напредњацима и краљу, па да влада неуставно, шта у осталом не би могло бити за дуго, јер то народ не би трпио, или је пак могао Ристић да се приближи радикалима и да почне радити на остварењу „народњег програма.“ Свака народна влада мора данас у Србији I. сазвати велику скупштину и донети одиста слободоуман устав, II. мора тражити рачуна и довести бившу владу на оптуженичку клупу, III. мора повратити у Србију митрополита Михајла и с њим стару српску спољну политику. А да је то покушао Ристић или ма ко, он би дошао с краљем у опаки судар.

Тај се дакле судар не може избећи никако; краљ Милан не може и не сме допустити да се у Србији чини оно, што је у корист народа. Њему су у том везане руке. И кад тако стоје ствари, а овај најновији догађај и опет потврђује да је тако, онда је готово све једно, под ким ће се свршити тај судар. Дакле нек дођу и опет напредњаци. Зашто не? Крчаг иде само донде на воду, док се не разбије.

Ј. Т.

Политички преглед.

Угарски сабор. Прошле недеље расправљао је угарски сабор законски предлог о муни-

ЛИСТАК.

ТВРДИЦА.

Звао се Милош, а имао је надимак тако леп, да га овде не смем ни споменути. Он се је своме надимку тако обикао, да се ни најмање није срдио, када би га ко њиме назвао. Необичан вам је то свакако био човек. Од онда када сам га први пут упознао, па све до своје смрти, није се скоро ништа променио, осим што му се мало сагрбила кичма и што му је који влас више побелео. На њем увек беше исти кожух напршњак (прслук од коже), исти шешир, на којем је било већ толико масти, да би могао купус ваљано омастити. Лети је ишао бос и по купинама и по стрњици, само да подере што мање опанака, а кабаницу је већ тако искрпио, да се није могла више крпа на крпу пришивати. Тај је човек био богат. Доста је, ако вам кажем, да је био најбогатији газда у селу, а уза све је то врло рђаво живео. Целе божје дуге године није се ваљано осмочио. Нећу рећи, да је човек створен да ужива земна добра, али чабе му и богатство, кад од њега нема никакве користи, него му још упропашћује и душу и тело. Милош је знао два дана далеко а и даље ићи на вашар, па би у торбу бацио само комадић леба, а вратио би се кући, да није ни новчића потрошио. На новац је био особито лаком. Псовао је и бручио, када га је терало, да порезу плати, а попа није за бога трпио.

„Чему поп?“ викао би, „да нас само гули. Сад му плати парохијал, сад му дај за ово или оно пурана, гуску, кош јаја, меров шенице и шта ја знам. Он господски живи, а ми се овде мучимо, па само њему дај. Не дам му ништа. За ме се не треба богу молити.“

Кад би попа светеђ водицу похађао православне куће, да благослави побожне душе и да се моли за своје православље, Милош би се затворио на таван.

Приповеда се да је Милош некад био туђ слуга, па да је чудноватим неким начином постао богат. Како? Е ко би све то испитавао!

Милошева жена није била тврда. Она је више пута украла шенице, брашна, масти, па однела у суседство, да тамо добије чашицу ракије или што друго. Тешко ли јој беше онда, кад је то Милош опазио. Измлатио ју тако, да је три дана осећала његову тешку руку.

Имао је Милош и два сина. Сирота деца нису знала за никакво добро. Чим су мало одрасла, морала су чувати благо. Није Милошу барем требало плаћати пастира, који су, како се он тужио, у данашње време врло скупи. Сваки су дан ишли дечаци плачући с марвом на пашу, јер их је Милош, да неби изгубили кога комада, попут циганина најпре истукао. У школу их није слао.

„Што ће у школи? Тамо бадава губе време, а код куће су ми од велике користи.“

Сирома Милош није могао у својој страсти увидити благодати школе. Деца се његова неби знала ни прекрстити, да их није мати учила.

Своју тврдоћу платио је Милош више пута скупо.

Да чујемо,

Имао је слугу. Кад је истекла слуги година, није више хтео остати, јер је био Милошев крув одвише горак. Искао с од тога Милоша да му исплати, шта је заслужио. Овај није хтео. Слуга је мирно покупио своје ствари, и отишао проклев ову кућу и њезина тврда господара.

Беше негде у касну јесен Милош мало поболевао, па није могао као иначе надзирати своје господарство. Било једне ноћи у касној јесени. Ми знамо како је код нас у то доба: киша цурком цури, напољу је мрак као у гробу. Около пола ноћи мицаху се путем кола. у којима беху два човека. Крај Милошеве куће уставише се. Два човека извадише нешто из кола и упутише се к Милошеву амбару (житници). Један од њих извади свердао, пробуши најнижу даску и шеница је цурила у подметнуту врећу. Напуњене вреће однесоше у кола, која се нато удалише. Она два човека беху слуга Милошев и његов брат. Милош другога дана хтео побеснити Истукао и жену и децу, али се није помогао. Шенице за увек нестало.

Милош се не бегенише с ни једним својим суседом Мало који у селу шњим у пријатељству живе, а са суседом ниједним се не воли, јер је Милош опак човек. Ако чије марвинче наступи на његову земљу, то му Милош или пребије ногу или одведе на затвор, па га не пушћа дотле, док се не плати велика одкупина. Милош нема у своме дворишту зденца, а суседи га на своје не пушћају. Зато је Милош морао копати сам зденац.

Раднике је своје веома лоше ранио. То их је огорчило.

„Није он сирома; могао би нас боље ранити“, говораше један од њих. „Ајде да му се осветимо!“

Радници пристадоше. Једне ноћи попеше се криомице на Милошев таван, поскидаше све суво месо и справише га на сигурно место.

Милош је другога дана узнемирио цело село, тражећи месо, али га није нашао. И опет је тукао жену и децу.

Милош је и на то заборавио, ако тврдица овакове догађаје може да заборави.

Милош беше велики дуванџија. Није му се хтело плаћати порезе за сађење дувана, па је силан дуван посадио подалеко од куће у кукурузима. Финанци нањуше дуван, сасеку га, а Милош је морао силан новац да плати. — Кад је сазнао, да је финанце тамо довео његов некадањи слуга, био би га Милош убио, да му је дошао икада на очи. Сад је још већма почео тврдичарити, само да надокнади изгубљени новац.

Милош је волео туђе добро уживати. То су једном његови сељани употребили, да га насамаре. Беше на једном вашару у другом селу Милош продао волове.

„Ај Милошу, би ли чашу вина? упита га један из његових сељана.

„Би, бормеш, али немам новаца“ одврати Милош.

„Ја ћу платити.

Сељани сели под шатру, где се точило изврсно вино. Одма звали неколико литара Милоша винце разиграло, па постао необично весео. Кад су сељани видели, да је Милош мало накресан, устаде све један по један и оде, говорећ, да ће се скорим вратити. Коначно остао Милош сам. Устане и он да оде, али га крчмар шчепа и викну му:

„Ај море, плати!“

„Ма нисам ја звао,“ почео се Милош бра-

ципијама. Неки §. претрпели су неку измену, но већина је ипак усвојена непромењено У седници од 1. априла по н. кал. усвојен је цео зак. предлог у трећем читању. — У седници од суботе 3. априла поднео је антисемита Иштоци зак. предлог да се удари јака пристојба на продају вредносних папира и берзијанских шпекулација. У тој седници отпочета је расправа опште расправе зак. предлога о уређењу општина. При крају седнице поднео је Комлоши интерпелацију о снижењу плате судским дијурнистама (писарима.)

Пољаци и Бизмарк. Насилне мере кнеза Бизмарка против многопаћеног пољског народа учиниле су свугде веома немио и одвратан утисак. Но тај се утисак највећма опазио код самих Пољака. Они су на врло много начина дали израза своме огорчењу. Са свију страна Пољске и Познањске добија Бизмарк од Пољака писма и меморандуме у којима се осуђује његов поступак према њима. Значајно је писмо пољског историчара Милковског, које је управљено Бизмарку. У њему се вели да Бизмарку мањка снага, којом би могао уништити Пољаке. Бизмарк треба да тражи савета од историје, у којој има толико примера издржљивости народа. Турци су потчинили Србе и Бугаре, но ови су показали издржљивост и ослободили се ропства. Па се исто тако неће моћи ни Пољаци уништити „Над историјом неможе се извршити насиље“ — завршује Милковски. — Сумњамо да се Бизмарк оваким „поздравима“ радује.

Како изгледа у српској престолници.

„С. Напредак“ има о томе чланак, кога у изводу саопштавамо нашим читаоцима. Ево главнијих места:

„Одавно је постала јавна ствар, да из дана у дан странски живаљ сузбија српски елеменат, не у Сент-Андрији, Пешти или Сегедину — но у Београду. Још мало и Београд ће престати да буде српски.

Што год има дућана у Србији, поплављени су немачким (ту рачунамо и Аустрију) артиклима; од немачких агентура најразличнијих врста, неможеш ногом корачати; аустријска лендербанка учврстила се усред срца београдског и као полип, раширује многе своје ноге: на железницу, трговину, индустрију, финанцијске операције, па можда чак и на политику. Једна по једна привредна грана пада у руке те аждаје, и, кад би ово овако остало, не би дуго очекивали, па да нам она и законе почне претписивати.

Пређите улицама, зађите у гостионице, отидите на Саву, посетите железницу — свуд ћете осетити аустријски мирис. Најпосле то не би ништа сметало, та ми смо комшије и треба да смо ми виђени у Аустрији, а Аустријанци код нас. И ми немамо ништа против Аустријанаца, али од Аустрије и аустријских и других Немаца, морамо бити на опрези, јер они иду Истоку, да га претисну, да га експлоатишу, да га дробе. Па онда, све аустријске чињенице које се налазе у средини нашој, у рукама су Немаца и наперене су против наших интереса.

У те аустријске чињенице на првом месту долази Лендербанка. А филијал те банке, у сред наше престонице, ма да носи лепо име „српске кредитне банке,“ заступљен је чиновништвом само немачким или Јеврејима немачким и ви ако имате с њом посла, морате знати немачки. Мало је то. И наша жељезница била је почела да буде жртва те практике и Лендербанка и у њој, на рођеном српском земљишту, на жељезници плаћеној и српском крвљу и српским новцем, била је почела да намешта Немце чиновнике.

Ако нам аустријски Немци буду доказивали, како су њихове намере добре и искрене спрам Србије, ми би их лепо молили, да они те своје добре намере покажу прво спрам Славена у својој земљи, па тек онда нек се сећају нас, који се и сами за се можемо старати.“

Вести из места и са стране.

Да ли опадамо бројно? Пишу нам из Фелдварца: За последњих 6 година кретање срп. становништва стоји код нас овако:

године	родило се	умрло	више рођ.
1880.	117 (троје близан)	86	31
1881.	121 (5 случ. близ)	79	42
1882.	131 (2 „ „	78	53
1883.	132 (2 „ „	94	38
1884.	140 (2 „ „	96	44
1885.	123 (1 „ „	85	38

Према томе за шест година родило се 764; — умрло 518; — више рођено дакле 246

Проневера у Сентомашу. Кикиндска заразна болест (проневера) отима све већег земљишта и распрострече се за кратко време на све гране општине наше; пре 14 дана изби на јавност проневера бележника, данас пак проневера благајника.

У данашњој седници поднеше представници Н. Н. Николић и М Везилић, као ревизори општинских рачуна, свој извештај, по којем се показује у општинској благајни проверева и то: од године 1880. аренда великог гостионика у износу од 1405 фор., државне облигације камата 1749 фор. аренда од 12 ланаца бостана у суми 500 форината, при закључку рачуна не исказани 4876 фор. у издавању од године 1881. Уплаћени зајам Л. Нићиног 3000 фор. год. 1882. Уложени новац у Штедионици 40.000 ф. непоказује никакове камате за г. 1883. Велики гостионик за год. 1882. у своти 1405 фор., 3000 ф. порезе не исказане по порезној књижици, по овом се увидити може, којим су се начином неки људи служили, да засите своје лакоме стомаке и џепове Закључак је једногласно донешен: Истрагу повести и распрострети је на све гране општинске управе, којом би се дошло до верне слике досадањег газдовања, којом би се постигло да небуде више чега је бивало, на штету општине и појединих грађана.

Разбојство у Турији. Пишу нам из Сентомаша: „Ако вам Туринци ништа јавили нису, то вам ја у неколико допуњавам даље догађаје о познатом туринском разбојништву: Онај пађени убијени лопов и убица звао се Пера Шуваков или Субаков — био је у затвору због убијства рођен је у Врбасу, а живио је и у Керу, жена му је из Сентомаша, која живи у Чортановци у Срему. И на исказ жене му ухватили су ноћас Максима Медурића и његовог сина у кући. Образине су зликовци покуповали у Сентомашу и Бечеју. Даље ухватише неког рођака њиховог Перу, код кога су нашли крваве хаљине и ножеве. У Бечеју је ухваћен Милош Медурић ковач, веле да му је жена од ваљане породице, и да је била у леру у Хоцаци са другом ваљном женском децом из добрих кући, ал као дете без родитеља допала је у руке таком супругу. У свима сталежима опажа се све већи грабеж, ма да је све строжија полиција.

Чујте Срби лекари! Са Цетиња нам пишу: „На муке смо овде зарад лекара. Неће нико овамо да дође. Не бисте ли нам могли наћи којег лекара?“ Зар се наши многи медицинари одушевљавају за Црну Гору само докле су народне штипендисте, а кад доврше науку на мах постају практички људи остављајући на страну заношљиве идејале, па се грабе за богате и велике вароши у којима се до боље заслуге, до лакшег живота долази. Није л' мајка родила јунака, који ће се родољубиво одазвати горњем позиву, те потећи својој истина сиромашној, али најврснијој браћи. Још нам ваља приметити, да се у Црној Гори врло добро наплаћују лекари, нарочито кад се узме у обзир сиромашно стање тамошњег нашег народа.

Певачко друштво срп. новосадске читаонице појаће данас — на Благовести — у св. успенској цркви на литургији.

Сисачко-карловачка жељезница. „Србобрану“ пишу: Друштво, које је градњу ове врло важне жељезнице пројектирало, довршило је рад око трасирања и израђивања детаљних пројеката, те се већ и нужне копије и дупликати од планова извађују. Рачунајући од Сиска био би пут од Реке за 30. клм краћи. Кад би се то извело и кад би се и опда савск м равнином саградила жељезница, постала би Река врло знаменита лука, јер би роба, која је из Босне и Србије за прекоморске земље опредељена, преко Сиска Реке ићи морала, те би се према томе и прекоморски продукти, одређени за ове земље на Реци стоваравали, те би она постала прво трговачко место у Хрватској Друштво намерава — да олакша промет Савом — подићи колодвор за примање робе. Тај би колодвор имао се подићи на прама ушћу Купе у Саву, где стоји пешачка касарна. Осим тога спојило би дрштво уз Купу саграђене магазине шинама са овим колодвором, тиме би се мање губило. Ако се то двое изведе, онда ће и промет наравно много живљи бити. У то име желимо друштву срећу и брзо извађање тих лепих намера.

Закаспијска жељезница. Радови па закаспијским жељезничким пругама сваким даном све повољније напредују. Код Астракада успела се локомотива већ за 75 врста. Грађење другог дела пруге која иде до Кашке, свршиће се за који дан. Од Кашке до Мерва остаје још 180 врста. Држи се по сигурно, да ће најдаље до маја бити готова мервска пруга, а до јесени и херцуанска. Руску владу стаје једна врста трасираног земљишта, не рачунајући шине, њихово утврђење и остали материјал, око 16.000 рубаља.

Женскиње у Лондону склопише ово дана дружину, која броји већ неколико стотина чланица. Циљ је те дружине, да унесу у народ што простију и здравију женску ношњу. Решено је, да чланице носе од сад широке чакшире, преко њих просту хаљину, која се спушта до чланака. Све је тако удешено, да хаљина не повреди ни један део тела, да не стеже и да не смета покретима. Мидери, корзети и планцете не смеју се носити а тако исто ни велике пете. Та дружина која се састоји из чланица богатијих сталежа нада се, да ће временом ту јефтиву и здраву ношњу одомаћити у народу. Свакојако би било и паметно.

Кратке вести. У Осеку је почела српска црквена општина купити саборске трошкове. Досад је послано у Карловце 351 ф. 62 н. — У св. Јани у Хрватској отворена је пошта. — Адвокат др. Грга Тушкан суспендован је с адвокатуре. — У Загребу су изложене слике хрватског сликара Николе Машића. — У Ђакову је било земљотреса. — Из Подсуседа у Самобор градиће се трамвај — Бивши цариградски патријарх Јоаким III. иде о ускрсу у хаџилук у Јерусалим. — Прошле 1885. године иселило се у Америку 62.000 ирске сиротиње. — Немачки литерарни историк Јулијан Шмит умро је.

БРЗОЈАВИ „ЗАСТАВИ“.

Београд 24. марта. (Од нарочитог дописника.) Добисмо сабљашко министарство, какво никад не имаде Србија. У том министарству **обрштар Франасовић** досадањи министар војени биће **министар спољних послова; обрштар Топаловић** несретан начелник генералног штаба у несретном српско-бугарском рату, биће **министар комуникације**; генерал **Хорватовић** биће **министар војени, Гарашанин** је министар-председник и **министар унутарњих послова; Чеда Мијатовић** је **министар финанције** а привремено и министар грађевина; **Димитрије Маринковић**, досадањи министар унутарњих дела је сад **министар правде, Кујунџић** је министар просвете. Указ о новом министарству потписао је краљ још у недељу у вече.

Београд 24. марта. (Од нарочитог дописника.) Овде се проноси глас, Ристић је одступио од министарства, што није могао да се погоди с Мишковићем, министром војним. То је истина, ал краљ није дозволио да Ристић узме другог министра војног. Дакле је краљ разбио Ристићево министарство.

Београд 24. марта. (Од нарочитог дописника) Овде схваћају ново сабљашко министарство, као министарство рата према — народу. Сваком је јасно, да се стање у Србији не може више парламентарним путем решити.

(Стигли 25. марта у вече.)

Београд. Ново министарство представило се данас краљу. Значајно је, да Хорватовић као министар војени задржава главну команду над војском.

Будапешта. У сабору је примљен закон о општинама за специјалну дебату.

Деказвиљ. Ухапшење сарадника Интрансижана Дикер Роша, није проузроковало немире. Радници су мирни.

Брисл. Брзојавне вести које стижу из разних места унутрашњости уверавају да су се раднички немири стишали и да су радници почели обустављени рад.

Атина. У комори се води дебату о поверењу према влади. Изгледа, да ће влада добити већину, јер поверење према њој сматрају као изјаву за продужење политике народних захтева.

Софија. Турски министар Габдан-ефенди води овде преговоре, али не ужива поверења и неће успети. Неки мисле, да би европске велесиле требале да буду енергичније, да траже спровађање њихових жеља.

Српско народно позориште.

(Недељни ред позоришних представа.)

У уторак 25. марта: **„Добрила и Миленко.“** Трагедија у 5 чинова, с певањем, написао М. Бан.

У четвртак 27. марта: **„Мамица.“** Шаљива игра у 3 чина, написао Е. Сиглигети, за српску позорницу удесио А. Хаџић.

У суботу 29. марта први пут: **„Преки лек.“** Шаљива игра у 1 чину, написао Мита Калић. — За тим први пут: **„На позорници и у животу.“** Шаљива игра у 1 чину, написао М. Ш. М. — У почетку: **„Пркос.“** Шаљива игра у 1 чину с певањем, по Р. Бенедиксу посрбио др. Ј. Андријевић, музика од А. Максимовића.

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

У смислу закључка црквене скупштине српске православне општине земунске од 9. марта о. г. бр. 109. овим се расписује стечај на место књиговође и перовође код ове општине.

Плата је 600 фор. а. вр.

Компетенти ваља сведочбама да докажу да су како у књиговодству, тако и у перовођству вешти, и да ћеду се постојећој посебној инструкцији тачно придржавати хтети. Молбенице пека се за четир недеље од првог уврштења овог стечаја потписаном одбору поднесу.

Земун, 16. марта 1886

Светозар Милетић, перовођа. 3—3 **Пет. Петровић,** председник.

Оглас.

Закључком заступства, има се извести адаптација на опћинској кући у Каменици.

Расписује се мунуендо дражба за 1 мај 1886 и 9 сати пре подне у опћинској кући у Каменици.

Целокупни посао процијењен је на 725 фор. 16 новч.

Прорачун се може за време уредовних сата код опћ. поглаварства каменичког увидити.

У Каменици 30. марта 1886.

Ј. Белановић. 1—2 **Ђорђевић,** начелник.

Један машиниста тражи половну

ЛОКОМОБИЛУ

која је у добром стању, 10—12 коњских снага. Осим тога један **кревет са камењем за млин.**

Адреса: **Јосим Матић у Молу** (Mohol.) 1—3

нити. „Иди ишти од оних, који су звали, ја не ћу да платим.“ Али бирташ не пушта, па не пушта. Узврпољио се Милош, а скоро се сасма отрезнио, кад је видео, да долазе оружници. Морао је да плати пиће. Замота се у оно одрпану кабаницу, па одклипса кући, псујући и проклињући оне, који су га насамарили.

„Је ли било добро вино?“ подругиваху му се сељани.

Милош их је тужио, а не знам, је ли се што помогао.

Жена Милошева мислила, како би свога мужа излечила од шкртости. Додијало јој гледати, како се њена деца муче покрај толикога богатства. Једнога дана сину јој нешто паметно у главу. Милош се бојао духова. Прем је по ноћи лутао по својима пољима, ипак је на сваки тропот протрнуо и погледао плахо около, не ће ли где угледати каково ноћно страшило.

Милош је лежао у својој собици — јер код нас господар има посебну собу — кад се врата отворише и у његову собу уђе чудна бела жена. Милош протрну.

„Милошу! Милошу!“ зовну бела жена. Њему замрзла реч, није се могао одзвати.

„Видим, да се бојиш“, настави жена. „И мораш се бојати, кад си толики грешник, хулиш св. крст, псујеш име божје, не поштујеш свештеника, а с децом својом поступаш горе него с немом марвом. Стрепи несретниче! Клекни туде, па се препоручи богу, јер су ти часови одбројени.“

„Смилуј се, смилуј се, душе!“ промуца Милош.

„Да, да ти се смилујем! Не могу. Мораш умрети.“

„Смилуј се, поправићу се.“

„Не верујем ти.“

„Све ћу учинити, што ми год заповедиш. Не извршим ли, онда уради са мном што хоћеш.“

„Добро несретниче! Понајпре се помири с богом. Сутра је недеља. Отиди у цркву, исповеди се и причести, да ти се опросте греси. Не мучи својих синова и жене глађом и жеђом. Када ти сирома закуца на вратима, удели му, имаш одакле. Са људима живи у миру, да не буду од тебе бежали као враг од тамјана. Запамти добро што си чуо. Не узрадиш ли тако, доћи ћу опета, али јао теби онда несретнику!“ Док се Милош разабрао, већ је беле жене нестало.

Милош је извршио на длаку своје обећање, а његова жена говорила је себи: Како се нисам прије тога сетила, али фала богу, кад је и овако.

Милош је пожeнио своје синове, а сада ужива када гледа њихову децу, који занашају у оно време, када су и његови синови били нејачки; али му се намршти чело, када се сети какав им је био отац. На те успомене зазујиму у ушима болно јецање.

„Јој тато, не мој боли, боли!“ Милош се на то тргао и још већма почео драгати своје унуке, да изврши на њима оно, што није на својој деци.

Милош није био више тврд, али ипак за себе сама није ништа трошио, само да што више остави својој деци. Кад је Милош умро, не могу вам тачно казати, само толико знам, да га смрт нашла у истом пруслуку, у истом шеширу, у истој закрпљеној хаљини, дакле онаква, какова сам га ја запамтио.

Ј. Д. Сиротица.

Власник и издавалац Милица Томић рођ. Милетић. Одговорни уредник Јаша Томић. Српска штампарија дра Светозара Милетића.